

פרטי החוזר:

תאריך: 12.07.2020

חוזר נכות כללית מס': 413/07/2020

חוזר נפגעי עבודה מס': 508/07/2020

כותב החוזר: ד"ר יהודה ששון, ד"ר ראובן גולדשמידט, ד"ר נועם אסנה

נושא: קביעת לקות בגידולים סולידיים ממאירים

מאשר החוזר: ד"ר מרק טרגין, מ"מ המנהל הרפואי והרופא הראשי

תאריך תחולה: החל מיום פרסום החוזר

מטרת החוזר

1. לקבוע סעיף לקות מותאם שישקף נאמנה את הפגיעה התפקודית במרבית החולים.
2. לקבוע את משכי הזמן המינימליים בקביעת סעיף לקות זמנית.
3. לחדד ההנחיות בקביעת זכאות לשירותים מיוחדים לחולים עם גידולים ממאירים סולידיים.
4. ליצור אחידות בין הרופאים השונים הקובעים סעיף לקות בגין מחלות אלה.

כללי

1. גידול ממאיר מכל סוג, דרגה ושלב גורם לפגיעה תפקודית וזאת עקב ההשפעות הפיזיולוגיות והפסיכולוגיות של המחלה בנוסף לתופעות הלוואי של הטיפול.
2. גידולים ממאירים סולידיים הינם גידולים בהם יש פוטנציאל של חדירה לרקמות סמוכות ו/או לכלי דם ולימפה ונודדים באמצעותם לרקמות רחוקות. גידולים אלה אינם כוללים מחלות ממאירות של מערכת הדם (לויקמיה, לימפומה, מיאלומה נפוצה).
3. חולים רבים אינם מסוגלים לעבוד ולהתפרנס בזמן ההתמודדות הפעילה עם המחלה - חלקם רק במהלך הטיפול האקטיבי ואילו אחרים ממשיכים לסבול מהשלכות המחלה והטיפול לאורך זמן.
4. ספר המבחנים אינו קובע סעיף לקות בגין גידולים אלה, ויש צורך בהתאמת סעיף לקות שישקף נאמנה את הפגיעה התפקודית ממנה סובלים החולים במחלות אלה.

5. הגידולים הסולידיים נבדלים זה מזה על פי הקריטריונים הבאים:

א. מקור הגידול.

ב. מידת החדירה לרקמות סמוכות, בלוטות איזוריות, ורקמות או בלוטות מרוחקות.

ג. סוג הטיפול, תדירותו ומשכו.

ד. השלכות ארוכות טווח של המחלה והטיפול.

על פי קריטריונים אלה ניתן לחלק את הגידולים הממאירים הסולידיים ל- 3 קבוצות עיקריות:

א. גידולים בעלי פרוגנוזה טובה

ללא גרורות מעבר לבלוטות איזוריות, הנזקקים לטיפול קצר ובהם אין השלכות ארוכות טווח משמעותיות על תפקודו של החולה. בין אלה ניתן לכלול גידולי בלוטת המגן, ערמונית ועוד. **(להלן קבוצה א).**

ב. גידולים בעלי פרוגנוזה בינונית

ללא גרורות מרוחקות, הנזקקים לטיפול Multimodality, בין אלה נכללים הרב הגדול של הגידולים הסולידיים הממאירים: מערכת עיכול, שד, מערכת עצבים מרכזית, ריאה ועוד. **(להלן קבוצה ב).**

ג. גידולים בעלי פרוגנוזה רעה

גידולים המוגדרים כבלתי ניתנים לנתיחה, או הנזקקים לטיפול ניאואדג'ובנטי, או עם גרורות מרוחקות(מעבר לבלוטות איזוריות) וסיכויי ההחלמה נמוכים יחסית. בן אלה ניתן לכלול גידולי לבלב, כולנגיוקרצינומה ועוד

(להלן קבוצה ג).

לכל אחת מקבוצות אלה השלכה שונה על חומרת הפגיעה התפקודית ומשכה.

תהליך קביעת הלקות הרפואית

1. לצורך קביעת אחוזי הנכות יש להסתמך על המסמכים הבאים:

א. מסמך רפואי המציין את סוג הגידול, גרורות (אם ישנן), סימפטומטולוגיה רלבנטית ותאריך הופעתה, ממצאים הדמיינים והיסטולוגיים ותאריך האבחנה.

ב. מסמך רפואי המתייחס לתוכנית הטיפולית (כולל פירוט של תרופות)

2. במידה והמידע הרפואי מספק מומלץ לקבוע סעיף לקות על פי מסמכים ולהימנע מהזמנת החולה לוועדה.

3. יש לקבוע את התאריך לתחילת הנכות בתאריך המוקדם מבין הבאים:

א. הופעת סימפטומטולוגיה משמעותית ומתועדת.

ב. תאריך הדמייה.

ג. תאריך ממצא היסטולוגי.

4. קביעת החלטות לתקופות זמניות

- א. פרקי הזמן המצויינים בהמשך הינם קביעת מינימום.
- ב. פרקי הזמן נמדדים מיום האבחנה ההיסטולוגית/הדמייתית (המוקדם מבין שניהם).
- ג. טיפול פעיל טיפול ייעודי כירורגי, הקרנות או תרופות (כימוטרפיה או טיפול ביולוגי או טיפול הורמונלי) שאינו טיפול אחזקה.
- ד. טיפול כימוטרפי מזכה- תרופה המופיעה ברשימת התרופות המזכות בקיצבת שר"מ (רשימה המופיעה בחוזר הלשכה ומתעדכנת מדי פעם).

קביעת לקות רפואית בקבוצות השונות

1. קביעת לקות רפואית בגידולים מקבוצה א

- א. קביעת אחוזי הנכות לפי סעיף ליקוי 2(14)ד מותאם לשבעה חודשים לפחות.
 - ב. בתום התקופה הזמנית הראשונה יקבע סעיף ליקוי על פי על פי תלונות החולה, ממצאי הבדיקה ו/או השלכות הטיפול.
- #### 2. קביעת לקות רפואית בגידולים מקבוצה ב
- א. קביעת אחוזי הנכות לפי סעיף ליקוי 2(12)ד מותאם לשנה לפחות.
 - ב. בתום התקופה הזמנית - במידה ונסתיים הטיפול הפעיל, יש לשקול קביעת נכות מותאמת לפי סעיף 2(12)ג (50%) לקות זאת תכלול בתוכה ההתייחסות לתופעות לוואי של הטיפול ותגובה רגשית למחלה ולטיפול.
 - ג. בהערכת כושר ההשתכרות בתקופה זו יש לקחת בחשבון תופעות הלוואי והתגובה הרגשית כמו גם תדירות הטיפול והמעקב.
 - ד. בתום התקופה הזמנית השנייה יקבע סעיף ליקוי על פי תלונות החולה, ממצאי הבדיקה ו/או השלכות הטיפול.

3. קביעת לקות רפואית בגידולים מקבוצה ג

- א. קביעת אחוזי הנכות לפי סעיף ליקוי 2(12)ד מותאם לצמיתות.
- ב. במקרה שבו חושב הרופא כי הפרוגנוזה טובה יותר יקבע נכות זמנית לשנתיים לפחות וינמק קביעתו.
- ג. בתום התקופה הזמנית הראשונה יש לבקש מסמך רפואי עדכני ולקבוע, במידת האפשר לקות על פי מסמכים בלבד.
- ד. במקרים בהם לא ניתן לקבוע חומרת הלקות על פי מסמכים, יש לזמן החולה ולהעריך תפקודו הכולל- סעיף הליקוי יקבע על פי התלונות, הממצאים בבדיקה והשלכות הטיפול.

4. ראו נספח 1 – טבלה מסכמת

קביעת לקות רפואית במקרה של גידולים ללא טיפול או עם טיפול כירורגי מקומי.

1. ישנם גידולים שבהם אין נחיצות בהתחלת טיפול והרופא המטפל קובע כי יש לעקוב אחר ההתפתחות בלבד (בחלק מגידולי הערמונית למשל). במקרים כאלה יש לקבוע לקות על פי תפקודו של האיבר הפגוע, ולאפשר לחולה להגיש בקשה להחמרה עם התחלת טיפול פעיל.
2. בחלק מגידולי העור מתבצעים טיפולים כירורגים מקומיים ללא טיפול המשכי ו/או השלכות תפקודיות. במקרים אלה יש לקבוע לקות בגין הצלקת בלבד.

קביעת גמלה לשרותים מיוחדים

בכל מקרה של טיפולים אונקולוגיים – יש לפעול על פי חוזר עדכון רשימת התרופות האונקולוגיות המזכות בגמלת שירותים מיוחדים.

מרק טרגין

ד"ר מרק טרגין

מ"מ המנהל הרפואי

רשימת תפוצה

- כלל הרופאים
- רופאים מחוזיים, מנהלי רפואה בסניפים, גב' יעל גולן, גב' ציפה פינקל, הלשכה רפואית
- גב' לודמילה אליסיאן, ס. מנהלת אגף נכויות
- גב' ירונה שלום, מנהלת אגף וועדות
- אילת כהן קלוזנר, מנהלת אגף נפגעי עבודה

חוזר המנהל הרפואי

הלשכה הרפואית

נספח 1 : קביעה על פי קבוצה.

קבוצה	תאריך התחלת לקות	סיום תקופה ראשונה	סעיף ליקוי תקופה ראשונה	קביעת המשך 1	קביעת המשך 2	שר"מ
גידולים ללא טיפול או עם טיפול כירורגי מקומי	המוקדם מבין: 1. הופעת סימפטומטולוגיה משמעותית. 2. תאריך הדימות. 3. תאריך האבחנה הפתולוגית.	יציב	צלקת (סעיף 75) / סימפטומים אחרים בגידולי עור יש לקבוע נכות לפי סעיף 81 (מותאם)	אין החלטה אוטומטית- קביעה על פי סימפטומים	אין החלטה אוטומטית	אין החלטה אוטומטית
קבוצה א	המוקדם מבין: 1. הופעת סימפטומטולוגיה משמעותית. 2. תאריך הדימות. 3. תאריך האבחנה הפתולוגית.	לפחות 7 חודשים לאחר תאריך האבחנה.	2(14)ד	אין החלטה אוטומטית- קביעה על פי סימפטומים	50% לתקופת הטיפול המזכה	
קבוצה ב	המוקדם מבין: 1. הופעת סימפטומטולוגיה משמעותית. 2. תאריך הדימות. 3. תאריך האבחנה הפתולוגית.	לפחות שנה מיום האבחנה	2(12)ד	50% לפי סעיף 2(12)ג ל- שישה חודשים לפחות	50% לתקופת הטיפול המזכה	
קבוצה ג	המוקדם מבין: 1. הופעת סימפטומטולוגיה משמעותית. 2. תאריך הדימות. 3. תאריך האבחנה הפתולוגית.	לפחות שנתיים מיום האבחנה	2(12)ד	בהתאם להערכה קלינית(אפשר גם על פי מסמכים בלבד)	50% לתקופת הטיפול המזכה	

חוזר המנהל הרפואי

הלשכה הרפואית

נספח 2: דוגמאות

מיקום הגידול	התערבות	קבוצת לקות
שד	ניתוח עם או בלי הקרנות	א
	ניתוח וכימוטרפיה	ב
	טיפול ניאואדג'ובנטי	ג
	stage 4	ג
מעי	ניתוח בלבד	א
	ניתוח וכימוטרפיה	ב
	stage 4	ג
רחם ושחלות	ניתוח בלבד	א
	ניתוח וכימוטרפיה	ב
	stage 4	ג
לבלב ודרכי מרה	ניתוח עם או בלי טיפול נוסף	ב
	stage 3-4	ג
ערמונית	ללא טיפול	גידולים ללא טיפול או עם טיפול כירורגי מקומי
	ניתוח בלבד	א
	ניתוח וכימוטרפיה או הקרנות	ב
	stage 4	ג
שלפוחית השתן	TURT-כריתה בלבד	גידולים ללא טיפול או עם טיפול כירורגי מקומי
	TURT-כריתה ושטיפות	א
	כריתה מלאה	ב
בלוטת התריס	ניתוח + טיפול בIOD	א
	stage 3	ב
עור	כריתה מקומית בלבד	גידולים ללא טיפול או עם טיפול כירורגי מקומי
	מלנומה עם מעורבות לימפה	ב
	stage 4 מלנומה	ג

קביעת לקות בגידולים סולידיים ממאירים

תאריך התחלת הלקות

התאריך המוקדם מבין:

1. הופעת סימפטומטולוגיה משמעותית
2. תאריך הדימות
3. תאריך האבחנה הפתולוגית

חלוקת הגידולים הסולידיים לקבוצות

גידולים בהם אין נחיצות בהתחלת טיפול ויש מעקב בלבד - יש לקבוע לקות ע"פ תפקוד האיבר הפגוע (דוגמא: ערמונית)	גידולים ללא טיפול או בטיפול כירורגי מקומי
גידולי עור- בטיפול כירורגי מקומי ללא טיפול המשכי והשלכות תפקודיות – יש לקבוע לקות בגין הצלקת בלבד (דוגמא: SCC, BCC)	
ממוקם, ללא גרורות מעבר לבלוטות אזוריות	קבוצה א' פרוגנוזה טובה
דוגמאות: בלוטת מגן, ערמונית, מלנומה, גידולים IN SITU	
ללא גרורות מרוחקות, נזקקים לטיפול Multimodality	קבוצה ב' פרוגנוזה בינונית
דוגמאות: שד, מערכת עיכול, ריאה,	
גידולים המוגדרים כבלתי ניתנים לנתיחה או נזקקים לטיפול ניאואדג'ובנטי או עם גרורות מרוחקות וסיכויי ההחלמה נמוכים יחסית	קבוצה ג' פרוגנוזה רעה
דוגמאות: לבלב, כולנגוקרצינומה	

תקופת הנכות תקופת הנכות והזכאות לשר"מ

שר"מ	המשך הנכות	תקופת הנכות	סעיף	
ע"פ בדיקת התלות	ע"פ תסמינים	לפחות 7 חודשים	02 (14) ד'	קבוצה א'
ע"פ בדיקת התלות או/ו טיפול שברשימה	לשקול נכות מותאמת לפי סעיף 02 (12) ג' 50% ל-6 חודשים לפחות (ע"פ תסמיני תופעות הלוואי והנפש)	לפחות שנה מיום האבחנה	02 (14) ד'	קבוצה ב'
ע"פ בדיקת התלות או/ו טיפול שברשימה	בהתאם להערכה קלינית או ע"פ מסמכים בלבד	לפחות שנתיים מיום האבחנה	02 (14) ד'	קבוצה ג'